

67. türkiye jeoloji kurultayı düzenleme kurulu başkanı namık yalçın'ın açılış konuşması

Kurultaylar, ülkemizde jeoloji ve jeoloji mühendisliği alanında gerek üniversitelerimiz ile diğer araştırma kurumlarında ve gerekse uygulayıcı kuruluşlarda gerçekleştirilmiş son çalışmaların sunularak tartışıldığı bir bilimsel platform olma işlevinin yanı sıra bu konulardaki güncel bilgi birikimi ve gelişmelerin de karar vericilere aktarıldığı bir ortam olma özelliğini taşımaktadır.

Sözlerime, 67. yılı idrak edilen bir toplantıyı 1947'den bu yana hiç kesintiye uğratmaksızın sürdüren Türkiye Jeoloji Camiasının tüm bireylerini ve kurumlarını kut-

layarak başlamak istiyorum. Hiç de kolay olmayan bu çabayı, taşınan sorumluluğun bilincinde olarak zaman zaman çok güç koşullarda sürdürebilmiş ol-

mak her türlü takdirin üstündedir. Bu nedenle sizleri 67. Türkiye Jeoloji Kurultayı'nda selamlamaktan büyük bir mutluluk ve kıvanç duyuyoruz. Kurultaylar, ülkemizde jeoloji ve jeoloji mühendisliği alanında gerek üniversitelerimiz ile diğer araştırma kurumlarında ve gerekse uygulayıcı kuruluşlarda gerçekleştirilmiş son çalışmaların sunulduğu bir bilimsel platform olma işlevinin yanı sıra bu konulardaki güncel bilgi birikimi ve gelişmelerin de karar vericilere aktarıldığı bir ortam olma özelliğini taşımaktadır. Bireylerin yaşam kalitesine ve toplumun refah düzeyinin yükseltilmesine çok önemli katkılarda bulunma potansiyeline sahip jeoloji ve jeoloji mühendisliğinin öneminin toplumun tüm katmanlarında ve karar vericiler nezdinde yeterince anlaşıldığını öne sürmek, aradan geçen 67 yıla rağmen ne yazık ki halâ mümkün değildir. Jeoloji ve Jeoloji Mühendisliğinin "tanınırlığı" veya daha doğru bir ifade ile "yeterince tanınmaması" mesleğimizin en önde gelen sorunlarından biri olarak devam etmektedir. Jeolojik değerlendirme çalışmalarının temel özelliği tüm ilgili projelerin başlangıç aşamalarında kolay uygulanabilir ve ucuz, buna karşın çok önemli katkılar sağlayan ve ileriki aşamalarda giderilmesi hem zor, hem de pahalı sorunları önleyebilme potansiyeli çok yüksek oluşudur. Bu nedenle doğru bir jeolojik yaklaşımın proje maliyetlerine olabilecek olumlu katkısı diğer mühendislik disiplinlerine göre çok daha fazladır. Buna rağmen, toplumda ve karar vericiler nezdinde jeolojiden yeterince yararlanıldığını söylemek ne yazık ki mümkün değildir. 67. Türkiye Jeoloji Kurultayının bu yöndeki bir anlayış değişikliğinin bir diğer ilk adımı olmasını diliyoruz.

Geleceğin şekillendirmekte öngörü (foresight) çalışmalarından yola çıkılarak doğru stratejilerin belirlenmesi ve uygulamaya geçirilmesi modern dünyanın olmazsa olmazlarından birisidir. Türkiye Bilimler Akademisi tarafından Temel Bilimler alanında ve bununla birlikte Yer Bilimleri konusunda yapılan ilk Öngörü çalışmasının üzerinden 10 yıl geçmiş bulunmaktadır. Tüm öngörü çalışmalarının belirli zaman aralıklarıyla yenilenmesi ve güncellenmesi gereklidir. Kapsamlı ve uzun soluklu yeni bir öngörü çalışmasına "Jeoloji ve Jeoloji Mühendisliği İçin Öngörüler" başlıklı bir panelle bir ilk adımı bu Kurultay sırasında atmaya çalışacağız.

Bu kurultayın ana teması "Doğal Kaynaklar ve Sürdürülebilirlik" olarak tanımlanmıştır. Bu konunun ana tema olarak tanımlanmış oluşu, Kurultay'a çağrı yazımızda da belirtildiği gibi, "Sürdürülebilirlik" konusunun giderek tartışılmalı hale gelmesi ve ortaya bir kavram kargaşasının çıkmış olmasıdır. Toplumun jeoloji biliminden beklentilerinin başında, doğal kaynakların toplumun refahına katkıda bulunmak üzere ortaya konması gelmektedir. Bir diğer misyonumuz olan doğal çevrenin korunması ve doğal zenginliklerden gelecek kuşakların da yararlanmasına özen gösterilmesinin küresel ölçekte giderek önem kazanması, ilk bakışta üstesinden gelinmesi çok güç bir paradoks olarak algılanabilir. Bir yanda artan çevre duyarlılığı ve hızla gelişen toplumsal çevre bilincinin, diğer yanda da gelişmekte olan Türkiye'nin doğal kaynaklara olan büyük gereksiniminin yarattığı bir ikileme yüz yüze gelindiği de düşünülebilir. Çoğunlukla bakış açılarındaki farklılıklardan ve farklı önceliklerden yola çıkılarak "Sürdürülebilirlik" ya ne pahasına olursa olsun doğal kaynaklardan yararlanılması gerektiğinin, ya da doğal kaynakların toplumsal refaha olabilecek katkılarından tümüyle vazgeçilmesinin gerekçesi olarak öne sürülebilmektedir. Bu iki aşırı ucun arasında bir yerde olan doğrunun saptanmasının tek yolu bilgi ve veriye dayalı "Sürdürülebilirlik" değerlendirmelerinden geçmektedir. Doğal Kaynaklar ve doğal çevre bağlamında doğru ve güvenilir bilgi ve veri ancak yer bilimciler tarafından üretilebileceğinden, "Sürdürülebilirlik" değerlendirmelerinde yer bilimciler büyük bir sorumluluk düşmektedir. Bu değerlendirmelerin "Sürdürülebilirlik" kavramının evrensel ölçülere ve değerlere dayalı bir tanımından yola çıkılarak yapılması, hem kavram kargaşasının önlenmesi, hem de çevre ve kaynak ihtiyacı duyarlılıklarının doğru dengelere oturtulmasını sağlayacak tek yaklaşımdır.

Bu kurultayda; iki seçkin çağrılı konuşmacı Sencenberg Doğa Tarihi Müzesi ve Araştırma Enstitüsü Direktörü Profesör Dr. Volker Mosbrugger ve International Union of Geological Sciences Başkanı Profesör Dr. Roland Oberhaensli konferanslarıyla "Doğal Kaynaklar ve Sürdürülebilirlik" kavramının nesnel bir şekilde ortaya konmasına önemli katkılarda bulunacaklardır. Prof. Dr. Volkan Ediger'in moderatörlüğünü üstlendiği "Doğal Kaynaklar ve Sürdürülebilirlik Paneli"nde görüşlerini bizlerle paylaşacak olan Dr. Aslı Özçelik,

Dr. Uygur Özemesi ve Dr. Katalin Zaim “Sürdürülebilirlik” konusunun farklı açılardan nasıl değerlendirilmesi ve gözetilmesi gerektiğini örnekleriyle ortaya koyacaklardır. Bu çağrılı konuşmalar ve panelin ardından “Doğal Kaynaklar ve Sürdürülebilirlik” konusundaki bilgi dağarcığımızın önemli ölçüde zenginleşeceği kuşkusuzdur.

67. Türkiye Jeoloji Kurultayı’nın ikinci ana teması “Ustalara Saygı” ile ifade etmeye çalıştığımız ve ülkemizde jeolojinin bugün ulaştığı küçümsenmemesi gereken bir noktaya gelmesine büyük katkılarda bulunmuş akademisyen ve uygulayıcıların, adlarını taşıyan oturumlarda kısaca tanıtılacak ve anılacak olmalarıdır. 2015’de İstanbul Üniversitesi’nde Türkiye’de jeoloji eğitimi ve araştırmalarının başlangıcının 100. Yılı; Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü’nün kuruluşunun 80. Yılı kutlayacak olmamız ve bugün Türkiye Jeoloji Kurultaylarının 67. sini yapıyor oluşumuz, Jeolojinin ülkemizde ne kadar köklü bir gelenekten geldiğinin yadsınamaz kanıtlarıdır. Buna katkıda bulunanlara ödenmesi çok güç bir vefa borcuna bir başlangıç yapmak üzere, 50. yıllarını geride bırakmış kurumlarımızdan bazı kıstaslara göre belirlenecek belirli sayıda Ustanın önerilmesi istendi. Akademik kuruluşlar olarak Jeoloji Mühendisliği Bölüm Başkanlıklarından, uygulayıcı kuruluşlarımızın ise Genel Müdürlüklerinden bizlere iletilen öneriler bu yılın ustaları olarak programa doğrudan dâhil edildiler. Yukarıda da belirtildiği gibi çok köklü bir gelenekten gelen Jeoloji camiamızın daha nice ustayı barındırdığının bilincindeyiz. Bu iyi niyetli başlangıcın önümüzdeki Kurultaylarda da sürdürüleceğini ve bu yıl anamadığımız diğer ustalarımıza da önümüzdeki yıllarda yer verileceğine eminiz.

67. Türkiye Jeoloji Kurultayı’nda Jeolojinin 22 farklı konusunda toplam 319 bildiri tartışılacaktır. Gerek oturum başlıklarındaki çeşitlilik ve gerekse bildiri sayısı Kurultayların Türkiye Jeoloji camiasının bir odak noktası olma özelliğini yeniden kazanmaya başladığını göstermektedir. Her yıl jeolojinin farklı uzmanlık alanlarında çok sayıda münferit toplantının düzenlendiğini de göz önüne alırsak bu Kurultayın bu anlamda başarılı bir kurultay olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Bunda oturum yürütücüsü olarak görev alan meslektaşlarımızın oturumlarına çok sayıda ve

kaliteli bildirilerin sunulması, sunulan bildirilerin değerlendirilmesi ve sıralanması, oturum başkanlarının belirlenmesi aşamalarında göstermiş oldukları özverili çabaların en önemli katkısı sağladığı kesindir. Oturum Yürütücüsü olarak görev alan ve isimlerini tek tek sayamadığım 46 meslektaşımıza teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim. 67. Türkiye Jeoloji Kurultayının düzenlemesi onurunu bizlere veren ve tüm bu süreç sırasında yakın ilgi ve desteklerini esirgemeyen TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yönetim Kuruluna ve Yönetim Kurulu Başkanı Dünder Çağlan’a; başta inanılmaz bir özveri ve yılların bilgi birikimi ve deneyimi ile Kurultay düzenleme çalışmalarına hayati katkılarda bulunan JMO Sekreter Yardımcısı Serap Kurt’a ve odamızın tüm çalışanlarına şükranlarımızı sunarım. Kurultaylarımıza ev sahipliği yapma geleceğini sürdürerek, bu yıl da salonlarını tahsis eden MTA Genel Müdürlüğüne Genel Müdür Sayın Mehmet Üzer’in şahsında teşekkürlerimi sunarım.

Kurultay düzenleme çalışmaları bir önceki Kurultay’ın bittiği günden başlayarak bir sonraki Kurultayın başlayacağı güne kadar süren bir yıllık bir zaman dilimi süresince yoğun bir çaba gerektirmenin yanı sıra ciddi bir sorumluluğun üstlenilmesi anlamına da gelmektedir. Bu sorumluluğu benimle birlikte paylaşarak, çalışmaların tüm aşamasında Kurultayın başarısı için büyük çaba gösteren 67. Türkiye Jeoloji Kurultayı Düzenleme Kurulunun diğer üyeleri; Nihat Bozdoğan’a (İl. Başkan), Kaan Sayıt’a (Sekreter), Halil İbrahim Yiğit’e (Sayman) ve Ümit Uzunhasanoğlu’na (Sosyal ve Kültürel Etkinlikler) candan teşekkür etmek isterim. Kurultaylar, sunulan ve tartışılan bildiriler olmaksızın bir anlam taşımazlar. Bu nedenle de 67. Türkiye Jeoloji Kurultayına bildiri sunan tüm meslektaşlarımızı ve Kurultay’a katılarak tartışmalara değer katacak olan siz değerli delegelerimize özellikle teşekkürlerimi sunarım.

Gelecek kurultayların bu kurultaydan çok daha coşkulu ve başarılı geçeceğine olan inancımı ifade ederken, 67. Türkiye Jeoloji Kurultayının ülkemiz ve mesleğimiz adına yararlı sonuçlar üretmesini ve giderek kaybolmaya yüz tutan dayanışma, birlikteliğimiz ve ortak değerlerimize anlamlı katkılarda bulunmasını dilerim.